

שאל נא את הכהנים תורה

- Q. Finally we are back in the המקדש בית המקדש! בית המקדש was preparing the מנורה to light. He filled the cups with oil and put in the wicks. He went back to the עזרה to get fire from the מזבח החיצון, and he saw the רמב"ם with all the ראשונים. הכהן הכהן had so much הכרת הטוב to the רמב"ם for teaching קדשים and טהרות to כלל ישראל and preparing them for the third בית המקדש, he went into the היכל and brought out the מנורה, and offered the רמב"ם to light the מנורה, can the רמב"ם light it even though he is not a כהן? (ע' רמב"ם ביאת מקדש טז וראב"ד ויומא כד: בראשונים)
- Q. בישול אחר אפיה is back, and they are paskening on every מחלוקת and שאלה, and they paskened that אפיה is a מלאכה דאורייתא (ע' חזו"א כלים כג:). I had no idea how many times I put bletlach (pesach lokshen which has a דין of אפיה) into soup on שבת, so I was מפריש 250 מטאות, plus an additional 100,000 שקל to buy another 100 animals! Then the video of everyone was turned on (תרגום סוף קהלת) and it came out that it was only 243 times. What do I do with the rest of the animals and the money? (ע' רמב"ם פסולי המקדשים פ"ה ה"ו)
- Q. I am a בן תורה, and when משיח came all the money from רומי and the money that יוסף hid in מצרים was given out to the קרבן תודה, especially to those who were מחדש הידושים (פסחים קיט). The first thing I wanted to do was to bring a תודה. I took a bucket of coins and said I am going to bring from these my קרבן תודה. I counted the coins and it came out to be much more than the most expensive קרבן, what do I do with the rest of the money? (ע' רמב"ם פסולי המקדשים פ"ה ה"ז)
- Q. If there's a מת in a room with the door closed, and I am outside the room, am I טמא? (ע' אהלות פ"ו מ"ב וט"ז יו"ד ש"ע ש"א ס"ק ג' ונה"כ)
- Q. Can an old man (ע' זכריה ה, ד) walk into the הר הבית with a cane? (ע' שו"ת שבות יעקב ס' א' וחיד"א ביוסף אומץ ס' טו)

הלכתא למשיחא

Let's learn about טומאת ידים. There are two parts of טומאת ידים. 1. If you touch a ראשון לטומאה. Even though a ראשון can't מטמא a person, מדרבנן it is מטמא ידים, and therefore if you touch Genendel who became a ראשון by touching Rochel (יולדת) or any other הטומאה, אב, your hands are טמא. Or, you touched a spoon that was in a drawer that Rochel opened, or you touched a cake that Rochel baked, or any משקה that is טמא, touching any of these would make your hands טמא. Touching food that is a שני won't make your hands טמא, because your hands can only become a שני², and a שני can't make a שני. An exception to this rule is if you touch any³ of the הקודש, כתבי הקודש, your hands become a שני.

2. טומאת ידים is when you don't know if you touched any טומאה or anything dirty, but you were מסיח דעת since the last time you washed your hands. Also, if you were eating תרומה or קדשים, and you decided that you are done eating, your hands are טמא even if you say that you know you didn't touch anything טמא, it is considered a היסח הדעת (טהרות פ"ז מ"ח).

In all these cases that the hands became טמא, they are שניים, and they pasul תרומה or קדשים, or טהרת על טהרת. חולין שנעשו על טהרת חולין. (It is אסור to be מטמא, מטמא, מעשר שני or קדשים or תרומה, מטמא אסור). Food that is חולין or שני, מעשר שני, does not become פסול (however, you do need ידים before eating טמא, מטמא, מעשר שני⁴ - מעשר שני⁴, but טמא become מטמא from ידים, so if you rinsed an apple and touched the wet apple, you are מטמא the water, and the water (which becomes a ראשון) is מטמא the apple⁵.

If one hand became טמא, then only that hand is טמא, and in order to become טהור, it's enough to wash that hand, (in order to be able to touch תרומה you have to have דעת to become טהור for תרומה). However, for קדשים (you touched a ראשון, and they need נגיעה ו"א בלי נגיעה ו"א דוקא כשנגע היד בחברתה ע' גליון 15), both hands become מטמא, טמא (you touched a ראשון with the other hand), both hands become מטמא, טמא, with the intention to be טהור for קדשים. טמא (at once) in a מקוה of טמא, with the intention to be טהור for קדשים.

¹ ולדעת הרמב"ם שגגות פ"ז ה"ח, משמע דאינו חייב אלא אחת, ודוקא כמה מלאכות מעין מלאכה אחת חייב על כל או"א, ע' מפרשים ומשנת ר"א.

² תנן (ידים פ"ג מ"ב) כל הפוסל את התרומה מטמא את הידים, לדעת ה"ש מיירי לענין קודש והוא מדברי ר' יהושע אבל לרבנן היד אינו נעשה שלישי אפי' מידו השניה, ודלא כמשנה בחגיגה, וי"מ דקאי לענין תרומה (ע' תויו"ט), אבל לקודש יד מטמא חברו כמתני' בחגיגה, אבל אם נטמא ידו מחמת אוכלים שהם שניים לא שמענו, ולדעת הגר"א מתני' לענין קדשים ולרבנן (ידו) אינו נעשה שני, אבל נעשה שלישי מחמת כל הפוסל את התרומה, ופוסל קדשים, והרש"ש כתב דכ"ד הרמב"ם.

³ לדעת רוב ראשונים תפילין ורצועותיהן ומוזוות בכלל, ולדעת ה"ש בידיים פ"ג מ"ב ותו"ס חגיגה כד: ידים הבאים מחמת תפילין ומוזוות פוסלים רק לקודש.

⁴ וי"א אפי' פירות וי"א דוקא פת. ובזה חמור מתרומה, דתרומה מותר לאכול ע"י מפה כשידיו טמאות, אבל מעשר שני אסור.

⁵ דעת הרמב"ם (הקדמה למסכת ידים) דדוקא באופן שנטמאו הידים בודאי ולא מחמת סתם ידים, וי"א (חזו"א) שחזר בו בחיבורו. עוד כתב הרמב"ם (זבים פ"ה מ"ב) דמשקים הבאים מחמת ידים אינו מטמא חולין רק תרומה, ולא כלים (פ"ז אה"ט ה"ב ופ"ח ה"ט), ורוב ראשונים חולקים.

In the המקדש בית there is no טומאת ידים. According to the (פ"ח אה"ט וחזו"א ידים ז,טו) רמב"ם, this means even if your hands became טמא outside the המקדש, and you touch קדשים in the בית המקדש, it is טהור, and if your hands became טמא inside, after you leave you are מטמא what you touch outside. There is a lot of discussion in the אחרונים if other ראשונים hold not like the רמב"ם, and אין טומאת ידים במקדש means it can't become טמא in the בית המקדש, but if it became טמא outside, it is מטמא inside (מנ"ח קו'). Another discussion is until where in the בית המקדש there is no טומאת ידים, the (ידים ז,טו) איש חזון suggests that even in the עזרת נשים there is no טומאת ידים, and the מקדש (מה,ד) suggests that only in the עזרה, but not even the rooms that are open to the עזרה, where you can eat קדשים. In the third בית המקדש there will be special rooms meant to eat קדשי קדשים (יחזקאל מביג), and according to the מלבי"ם (תבנית וצורת הבית אות נד) it will have העזרה קדושה even for שחיטה so there won't be טומאת ידים in those rooms (even according to the (מקדש דוד)).

ANSWERS TO LAST WEEKS QUESTIONS:

Q. I was so excited to go to the בית המקדש, to see אהרן הכהן doing the עבודה, (and also to see the trees that are growing gold, יומא לט, I forgot that I had touched food that was טמא outside the המקדש, and my hands are טמא, and I touched a קרבן, was I מטמא it? (ע' רמב"ם שאר אה"ט פ"ח ה"ו וחזו"א ידים ז,יג))

A. The גמרא (פסחים יט) says that there is no טומאת ידים במקדש, which is referring to if you touched a כלי that's a ראשון in the המקדש, your hands are טהור. The רמב"ם holds that even if they became טמא outside the המקדש, they are not מטמא inside the המקדש. The איש חזון says that this is a big חידוש and he wants to argue on the רמב"ם.

Q. I was walking outside a בית הקברות under a tree that is partially in and partially out, did I become טמא? (ע' אהלות פ"ח מ"ב)

A. The גמרא (נדה סח:) says that סככות, which means a branch canopy, that can hold a בינונית, is an אהל, and the (נדה סח:) גמרא says that סככות is אסור מדרבנן for a כהן to go under. There are a few שיטות why it is only מדרבנן רש"י. מדרבנן holds that the case is that there is a סככה under one branch, and you do not know which one, and if you walk under the tree you are טהור because it's a ברשות הרבים, but ספק טומאה ברשות הרבים, but if you know which branch it is under, you can go under the other branches. The ר"ש תוס' ראב"ד רמב"ן ורשב"א hold that even though the branches are not a טפח wide, but since it's all from the same tree, חז"ל gave it a דין of an אהל even though you don't have a complete טפח, it has a דין of a טפח, as long as the leaves are within a טפח from each other (רמב"ן), or three טפחים, according to the מאירי, or if you can put the tar that is used for a מעויכה רכה and it won't drip through the cracks. The רמב"ם holds that an אהל מן אהל has to be strong enough to hold a מעויכה בינונית, and if it can't, then the טומאה is only מדרבנן. In short, according to רש"י the חידוש of סככות is by a ספק, according to the רשב"ד ורשב"א the חידוש is that you are מצרף the branches, and according to the רמב"ם the חידוש is that even though they aren't strong enough. The טור (יו"ד סי' שס"ט) says the חידוש of סככות like רש"י, and the פרישה וש"ך say that if you know there is no טומאה under this branch, a כהן could go under. The שבט הלוי (ח"ה סי' רנז) says that it could be that the טור was only מיקל if the branches are a טפח apart, then even according to the רמב"ן they are not מצטרף. If it's a בית הקברות of גויים, the (ח"ד סי' לא) יצחק מנחת יצחק holds that if you are driving under a tree, and it is better to keep the windows closed.

Q. I took a blood test three days ago, and I have a little scab, I was טובל and then touched טהרות, did they become טמא?

A. Generally the rule is, if it's a מקפיד שאינו מקפיד, it is not a חציצה. However, there are a few things the גמרא says that it's a חציצה for טהרות, even though you are not מקפיד; Chazal treated it as you are מקפיד (ע' שבה"ל ח"ב סי' צד'). Most ראשונים (והמחבר פסק גם לענין בעלה וע' ש"ך אמנם לטהרות לכאורה מעכב לכ"ע), טהרות for חציצה.

Q. On the bottom of the מקוה there are boards (screwed in) that were used to sit on, can I stand on those boards when I am טובל, (since you are not allowed to stand on a המקבל טומאה when you are טובל)? (ע' בליים פ"כ מ"ה ויר"ד סי' קצ"ח סל"א)

A. Many מקוואות in Europe were built with boards to stand on, and all the גדולי הדור (מהר"ם) גדולי הדור (לבוש, שארית יוסף, מהר"ם) discussed this issue, and the לבוש held it was a problem, but all the גדולים were מיישב the מנהג, in different ways, and the מהר"ם מלובלין said not to fix the old מקוואות, only the new מקוואות should avoid the שאלה. The מהר"ם פדוואה had 3 reasons to be מתיר, 1) the boards are not כלים, and only a כלי has טומאת מדרס. 2) the טומאה is only מדרבנן, and once attached to the ground it loses its טומאה. 3) even if it's מן התורה מקבל טומאה, the משנה says that if you attach a wooden chair in a building and build on top of it, it becomes part of the building, and is not טומאה anymore, and the reason is, because then it's definitely there permanently, so the מהר"ם פדוואה says by attaching it and filling it up with water also shows that it's there permanently, and is not טומאה מקבל.

Q. I brought מעשר שני to ירושלים to eat, and little Moise touched it without washing his hands, what do I do with it?

A. That became טמא, you are not allowed to eat, and you have to be פודה it, and use the money to buy other food that will be eaten in ירושלים. However, if מן התורה it's not טמא, you can't be פודה מעשר שני that is טהור, so you are פודה it (and you buy other food), but you still have to eat it in ירושלים. Therefore, if the מעשר שני is a משקה (e.g. wine) or food that was קודש או קודש על טהרת התרומה או קודש, then it became מדרבנן, and you have to be פודה and eat in ירושלים. But if it's regular food, it doesn't become טמא from ידים.